

TOPONÍMIA DELS POBLES VALENCIANS

LA NUCIA

LA MARINA BAIXA

AJUNTAMENT
DE LA NUCIA

ICV INSTITUT
CARTOGRÀFIC
VALENCIA

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA
SECCIÓ D'ONOMÀSTICA

COORDINACIÓ I GESTIÓ
Unitat de Recursos Lingüísticotècnics

RECURS
Maria Antònia Cano Ivorra
M. Isabel Guardiola Savall

TEXT
Enric Pastor Cano

GRAFISME
Esperança Martínez Molina

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

Col·lecció: Onomàstica
Sèrie: Toponímia dels Pobles Valencians
La Nucia, 271

Editat per: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
Av. de la Constitució, 284
46019 València
Tel.: 963 874 023
Adreça electrònica: avl@avl.gva.es

Amb la col·laboració de l'Ajuntament de la Nucia

ISBN: 978-84-482-6949-4
Depòsit legal: V-4525-2023
Impressió: Set i Set

www.avl.gva.es

LA NUCIA

La Nucia és un municipi de la comarca de la Marina Baixa situat a 9 km de la costa. El terme municipal, de 21,32 km², dibuixa una silueta allargassada en forma de esse al peu del Ponotx. Un dels extrems coincidix amb la cota més alta, el tossal de Grau, en la pujada del Puigcampana; l'altre extrem baixa fins al llit del riu de Guadalest. El relleu és irregular i s'hi distingixen tres zones: una part ondulada a l'oest, una zona plana al centre i una part de pendents suaus orientats al sud-oest. Esta orografia permet la pràctica d'esports de muntanya, com ara el senderisme.

Els orígens històrics del poble són coneguts a partir dels treballs realitzats per estudiosos com Sanchis Sivera, Mateu i Llopis, Adolf Salvà, Pere Maria Orts i Miguel Guardiola. El primer senyor del lloc va ser Beltran de Bellpuig, a qui Jaume I va fer donació de l'alqueria àrab de la Nucia el 1271. Posteriorment, Bernat de Sarrià va ser senyor de les terres de la Marina, i a la seua mort (1335) l'infant Pere es convertí en senyor de Polop. En el document de donació no apareix la Nucia, però sí Santa Illa, que correspon a l'actual partida de Sentenilla. El 1429 l'infant Joan va fer donació del castell de Polop a Ruy de Mendoza (òlim Luna). En la nòmina dels moriscos que vivien al Coll de Rates el 1409 apareix citada *la Nucia de Polop*. Després de la matança de moriscos que es va fer en el castell de Polop durant la primera guerra de les Germanies, les moreries de la Nucia i Xirles van quedar deshabitades. Una vegada expulsats el 1609, va començar la repoblació del senyoriu: la repoblació de la Nucia es va fer amb gent de la Vila Joiosa, Callosa d'en Sarrià, l'horta de Gandia, Alcoi, Cocentaina, Penàguila i dels voltants d'Alacant. Finalment, el 9 de juliol del 1705, la Nucia va obtindre la seua carta pobla i la segregació definitiva de Polop.

L'any 2022, la Nucia té 18.624 habitants, distribuïts entre el nucli urbà –prop de 6.000 habitants– i les urbanitzacions que s'estenen al llarg del terme. Les característiques presents de la població mostren el procés de creixement de l'activitat turística que s'inicià en els anys setanta i de l'activitat urbanitzadora dels últims anys. Este fet ha suposat el canvi d'una activitat econòmica basada fonamentalment en l'agricultura i en la indústria familiar a una activitat relacionada amb la construcció i els servicis. A més, esta transformació va lligada al fort augment de la població, que en trenta anys s'ha multiplicat per cinc. En els últims cinquanta anys la Nucia ha passat de ser un poble d'emigrants –de nuciers n'hi ha per tot el món– a ser un poble que rep una gran quantitat d'immigrants, sobretot d'Andalusia i de l'Europa occidental.

ELEMENTS FÍSICS I PARTIDES

Orografia

Alt de Crist	Tossal de l'Algepsa
Costera Roja	Tossal de la Rambla
Cova de Rotes	Tossal de Lopes
el Calvari	Tossal de Mauts
el Collado	Tossal de Montagut
Estret de la Rompuda	Tossal de Sant Pere
Foia de Brell	Tossal de Sentenilla
Foia del Pessaduro	Tossal del Captivador
Penya Negra	Tossal del Copet
Pla de Sentenilla	Tossal del General
Pla del Pessaduro	Tossal del Xillit
Serreta de la Muixara	Tossal Roig
Tossal de Benassal	Tossal Tort
Tossal de Canutes	Tossalet de les Forques
Tossal de Ferrer	Tossalet del Pessaduro
Tossal de Grau	Tossalet Negre

Hidrografia natural

Barranc d'Iborra	el Barranquet
Barranc de la Foia de Conill	els Xorros
Barranc de Polop	Font de la Favara
Barranc del Sarnatxo	Font del Planet
Barranc Fondo	Riu de Guadalest
Barranc Salat	Riuet Sequet

Hidrografia artificial

Bassa de la Favara	l'Arquet
Bassa del Planet	Paretó de la Rompuda
el Toll	Séquia Mare

Partides

Canutes	el Barranc Salat
Carbonera	el Boliquet
Coloma	el Campissano
el Barranc Fondo	el Captivador

el Carquendo
el Colladet
el Collado
el Colom
el Copet
el Morigoig
el Pessaduro
el Pla de Garaita
el Pla de Figuereta
el Pla de la Mallada
el Pla de la Rabosa
el Pla de Patinya
el Pla de Sarquet
el Pla dels Corralets
el Planet
el Querense
el Racó
Horta Canals
l'Alberca
l'Algepsa
l'Algoleja
l'Almarx

l'Almassil
la Foia
la Foia Ampla
la Foia Blanca
la Foia de Basília
la Foia de Company
la Foia de Conill
la Foia del Notari
la Mesquita
la Minfla
la Muixara
la Pedrera
la Rambla
la Rompuda
la Sort
la Teuleria
la Venta de l'Aire
Lopes
Montagut
Rotes
Sentenilla
Torrent

PRESENCIA HUMANA

Poblament

Casa de la Foia
Casa de Laura
Casa de Riera
Casa de Salomé
Casa de Sant Pere
Casa de Sellés
Casa del Retor Poma
el Captivador
la Nucia
la Rambla
Torrent
Urbanització Barranc Fondo
Urbanització Bell Horitzó
Urbanització Caravana

Urbanització El Copet
Urbanització El Tossal
Urbanització Els Arcs
Urbanització Els Hibiscus
Urbanització Floriana
Urbanització L'Assagador
Urbanització La Mallada
Urbanització La Perla
Urbanització La Venta de l'Aire
Urbanització May-Lan
Urbanització Miramar
Urbanització Montbell
Urbanització Montecasino
Urbanització Nou Espai

Urbanització Nucia Park
Urbanització Panorama
Urbanització Pinar de Garaita

Urbanització Pla de Garaita
Urbanització Port Blau
Urbanització Sant Rafael

Paratges

el Terror Roig
els Tres Pontets
la Favara

la Fonteta
Porvilla

Vies de comunicació

Camí de Bodega
Camí de l'Alga
Camí de l'Algepsa
Camí de l'Algoleja
Camí de l'Ermita
Camí de la Muixara
Camí de la Rompuda
Camí de la Serreta
Camí de Rotes
Camí de Sentenilla
Camí del Barranc Salat
Camí del Colladet
Camí del Colom

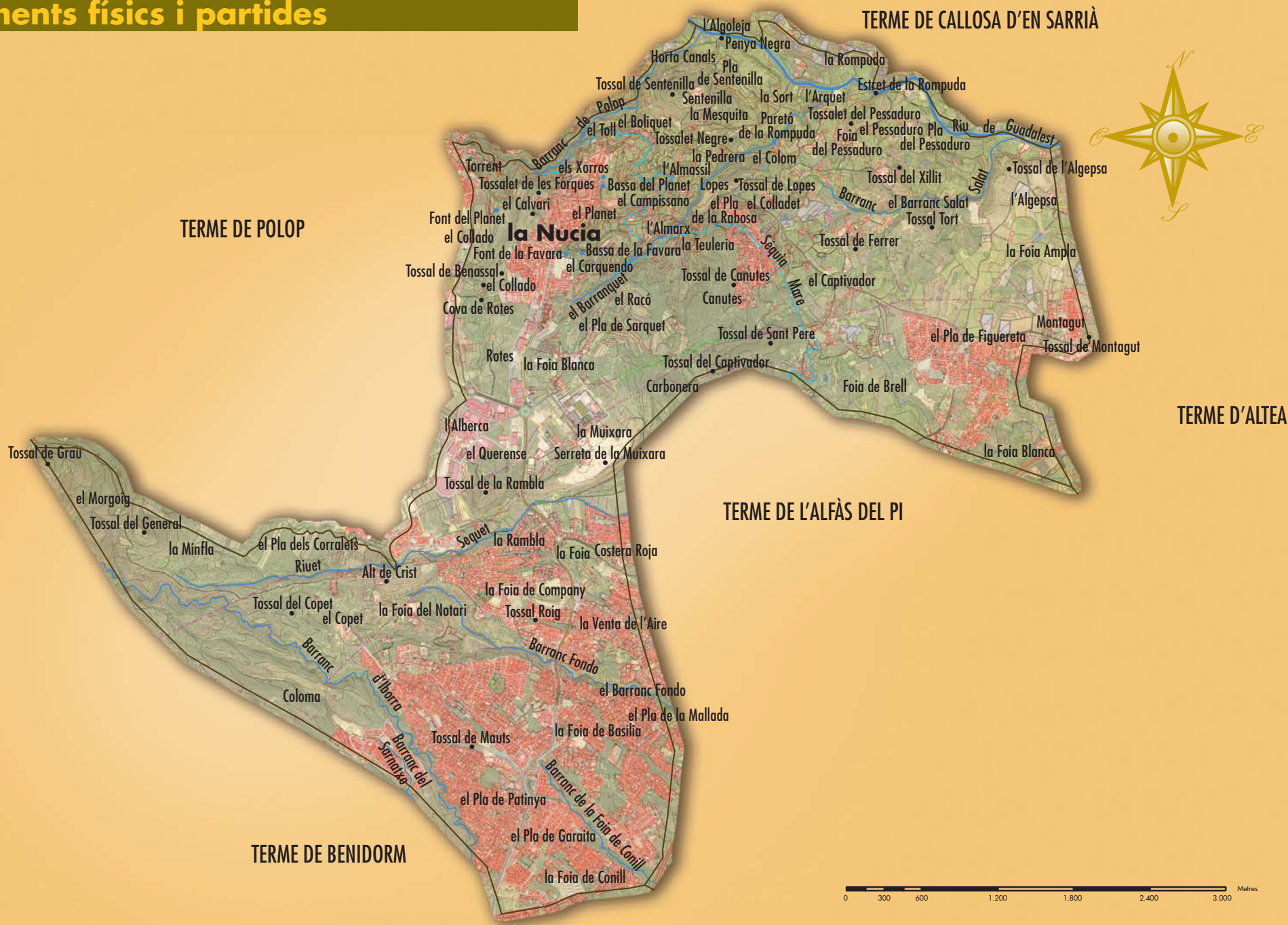
Camí del Pessaduro
Camí del Racó
Camí del Riu
Camí Vell d'Altea a Callosa
Camí Vell de Callosa
Camí Vell de Polop a Finestrat
Carretera d'Alcoi a Benidorm
Carretera d'Altea
Carretera de Carbonera
Carretera de l'Alfàs
Carretera de Polop
Costera del Boliquet
els Quatre Camins

Altres llocs d'interés

Capelleta de Sant Rafael
Cementeri
el Calvari
Ermita de Sant Vicent
del Captivador
Instal·lacions Esportives

Molí de l'Algepsa
Molí de l'Almarx
Molí de Rovira
Polígon Industrial L'Alberca
Venta de Codolla
Venta de Moia

Elements físics i partides

Presència humana

